

Diarienummer: SBN.2015.158
Datum: 2017-09-04
Verksamhetschef Carina Åberg
E-post: carina.aberg@ale.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteutlåtande

Renhållningstaxa gällande fom 2018-01-01

Renhållningstaxan behöver justeras och tillägg göras för att kunna införa tjänster för att nå politiskt antagna mål i A2020. Föreslagna större förändringar är följande; Osorterat avfall samt matavfall för en och tvåbostadshus införs i de områden där matavfall och FNI, fastighetsnära insamling, av producentansvarsmaterial erbjuds.

Renhållningen förslår en miljöstyrande taxa där standardabonnemanget för ett en och tvåbostadshus är ett 190 liters kärl för brännbart restavfall och ett 140 liters kärl för matavfall. Standardabonnemang innebär att det är utifrån denna kärlovolymer och denna utsortering miljöstyrningen beräknas och inte det abonnemang som troligtvis blir det mest valda eller vad Renhållningen hänvisar till. De kunder vilka väljer ett mindre kärl för det brännbara restavfallet blir ytterligare subventionerade för att öka incitamentet till utsortering av producentansvarsmaterial.

Standardabonnemanget för flerbostadshushåll föreslås vara 370- 660 liters kärl för brännbart restavfall och 140 liters kärl.

Avgift för dragavstånd höjs för att ge incitament till att få ut kärnen till tomtgräns. I taxa 2018 kommer dragavståndet lyftas ut från brukningsavgiften och vara ett tillägg i område där förändring genomförs.

Ytterligare förändringar vilka är föreslagna är; tömning av fosforfallor, hämtning av skrymmande elavfall (kyl, frys och andra vitvaror), felsorteringsavgift, hyran ingår i brukningsavgiften och detta införs områdesvis (alltså ej möjligt att kunden äger sina kärl), hyra kärl med tömning på avrop, möjlighet att välja lock i lock samt lås till kärl.

Då erbjudande om matavfallsinsamling kommer införas områdesvis kommer taxan vara uppdelad i fyra delar till dess att införandet är klar i hela kommunen:

- Område där matavfallsinsamling erbjuds.
- Område där matavfallsinsamling ej erbjuds.
- Övriga avgifter samt bestämmelser för hushållsavfall och grovavfall (gäller i samtliga områden).
- Avfall från enskilda avloppsanordningar och fettavfall (gäller i samtliga områden).

Renhållningen har fått ramar från politiken att serviceavgiften för FNI för en och tvåbostadshus ska vara 500 kr per år och att intäkter från skrot återvinningscentralen ska användas för att nå önskad serviceavgift. Renhållningen föreslår därför att grundavgiften höjs för att kunna erhålla den nivå på serviceavgift som politiskt önskas.

Ale Samhällsbyggnadsnämndens

Beslut den 17/10 8 121

Betygar: *Anders Johansson*
I tjänsten

Sektor samhällsbyggnads beslutsförslag till samhällsbyggnadsnämnden

1. Föreslå kommunfullmäktige att anta föreslagen Renhållningstaxa 2018 enligt ovan.
2. Den nya taxan ska gälla från 2018-01-01.
3. Detta beslut gäller även om det överklagas.

Anders Kiani Janson
Verksamhetschef TEKNIK

Carina Åberg
Enhetschef Renhållningen

Bakgrund

För att nå målen i A2020 behöver insamlingssystemet i Ale kommun utvecklas och möjliggöra insamling av matavfall för enbostadshus, hitta system/aktiviteter för att underlätta för kunderna att lämna återvinningsmaterial och arbeta för återvinning och återanvändning. Politiskt beslut finns att under mandatperioden ska matavfall och brännbart restavfall samlas in i två separata kärl samt att FNI av producentansvarsmaterialen, papper och plast, ska införas i det så kallade tvåströmssystemet.

Det har tidigare ej funnits felsorteringsavgift i Ale kommuns taxa. Renhållningen vill införa detta för att minska mängderna felsorterat material. Felsorteringsavgiften är beroende på kärlstorlek och tömningsmetod.

Vid upphandling av hämtning och omhändertagande av Farligt avfall från återvinningscentral upphandlades också tjänsten hämtning av skrymmande elavfall vid tomtgräns. Detta innebär att beställning av hämtning av kyl, frys och andra vitvaror kan göras och är ett steg i att förbättra servicen för icke bilburna i Ale kommun.

Arbetsmiljön blir idag påverkad i de fall kunden äger sitt kärl och ej anser att kärlet är uttjänt. Renhållningen vill därför äga samtliga kärl för att snabbt kunna ersätta uttjänta kärl mot nya. Detta kommer införas områdesvis och följa implementeringstakten för införande matavfall.

Det finns idag verksamheter i kommunen som vid tillfällena har ökade mängder avfall. Möjlighet att hyra kärl med avrop på tömning för dessa förslås därför.

Gällande lock i lock och låsbara lock är detta tjänster vilka har efterfrågats av kund och avgiften är satt utefter verklig kostnad.

Matavfallskärlet kommer vara brunt ventilerat kärl, restavfallskärlet grönt och kärlet för FNI grått. Samtliga kärl kommer bestå av 80-100 % återvunnen plast.

Utifrån politiskt antagna mål har Renhållningen i projekten; säck till kärl, införande av matavfall, FNI av producentansvarsmaterial tagit fram effektmål och projektmål.

- **Utsortering av matavfall – effektmål**
 - >50 % minskning av matavfall till brännbart avfall A2020 (Regional Avfallsplan)
 - >35 % Biologisk behandling av matavfall till Biogas och biogödsel
- **Utsortering av matavfall – projektmål**
 - >85% av invånare ansluter sig till utsortering av matavfall och brännbart i två olika kärl
- **Utsorterings av papper och plast vid fastigheten – effektmål**
 - Andelen papper och plast som samlas in för materialåtervinning ska öka
 - Mängden producentansvarsmaterial i det brännbara hushållsavfallet minst ska halveras
- **Utsorterings av papper och plast vid fastigheten – projektmål**
 - >35% av erbjudna kunder ska anslutna sig till utsortering av papper och plast

Mål och vision Ale kommun

Renhållningens mål är att möjliggöra för invånarna att vara en del av det hållbara samhället genom att underlätta och främja de översta stegen i avfallstrappan så som återvinning, återanvändning och avfallsminimering. Renhållningens verksamhetsplan utgår från Ales vision – Lätt att leva. Det innebär framförallt att underlätta vardagen, förädla servicen och värna om den gemensamma livsmiljön utifrån värdegrunden: Stolthet, omtanke och lust.

Lagar/rekommendationer

Enligt självkostnadsprincipen får inte kommuner ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för avfallshanteringen (kommunallagen 8 kap. 3c §). Självkostnaden avser inte kostnaden för den enskilda prestationen utan de samlade kostnaderna för hela avfallsverksamheten. Kommunen får inte göra någon vinst utan överskottet ska betalas åter till renhållningskollektivet inom tre år.

Enligt Avfall Sverige, branschorganisationen, ska insamling av tidningar och förpackningar ej taxa finansieras. Ska alltså vara en affärsverksamhet som bär sina kostnader.

Ekonomisk bedömning/konsekvens

Den taxanivå för utsortering av matavfall som är föreslagen utgår från att 85 % av hushållen kommer välja att sortera ut sitt matavfall. Den föreslagna miljöstyrande taxan utgår alltså från att 15 % väljer det dyrare alternativet att lämna osorterat restavfall. Beräkning är gjord för att se hur anslutningsgraden påverkar intäkten år 2020 då hela kommunen har erbjudits utsortering av matavfall. Beräkningen visar att om ytterligare 5 % väljer att sortera ut sitt matavfall minskar intäkterna med 400 000 kr men kostnadsnivån antas vara den samma. I tabellen nedan redovisas utfall anslutningsgrad +/- 5% jämfört med den antagna anslutningsgraden på 85 %.

Intäkt 2018	Intäkt 2020	Anslutningsgrad	Differens intäkt 2020
24 529 485 kr	24 200 000 kr	80%	400 000 kr
24 350 485 kr	23 800 000 kr	85%	0
24 171 485 kr	23 400 000 kr	90%	-400 000 kr

Osäkerheten kring anslutningsgraden innebär också en osäkerhet kring antal resurser som kan behövas och således kostnadsnivån. Detta gäller både taxa och serviceavgift. Det alternativ som vi miljöstyr i taxan är också den dyraste tjänsten då behandlingsavgiften för matavfall är högre än för brännbart restavfall, arbetsmomentet tar längre tid då två kärl ska tömmas samt kostnad för dessa två kärl. I beräkningen av antal resurser för insamling av restavfall och matavfall har renhållningen antagit att samtliga samfälligheter som idag har säckhämtning kommer införa gemensamhetshämtning och således kommer resurser frigöras.

Renhållningen antar att 10 % av en och tvåbostadshusen ansluter sig till FNI och antal resurser och intäkter är baserat på detta antagande. Då intäkterna ej täcker de budgeterade kostnaderna har renhållningen fått ramar från politiken att använda del av intäkter från skrot från återvinningscentralen. Utifrån de antagande som har gjort behöver 50 % av skrotintäkterna från återvinningscentralen nyttjas för att nå den politiska viljan med en serviceavgift för FNI på 500 kr för en och tvåbostadshus. Grundavgiften behöver då höjas med 50 kr för att täcka den förlorade intäkten för skrotet. Grundavgiften ska täcka kostnader för återvinningscentral och administration. Serviceavgiften för flerbostadshus och verksamheter är oförändrad då det är en affärsverksamhet som under åren burit sina kostnader.

Konsekvenser för enbostadshus gällande brukningsavgift för den föreslagna miljöstyrande taxan för matavfall är gjord och presenteras i text och tabell nedan. För kunder med säckhämtning kommer det nya insamlingssystemet ge en lägre kostnad än nuvarande system. För kunder med tömning varannan vecka av 190 liters kärl kommer det nya insamlingssystemet ge en högre kostnad än nuvarande system. Dock ges incitament att byta till 130 literskärl vilket då ger en lägre kostnad jämfört med kostnad 190 liters kärl. Se tabell nedan.

Taxa 2017- Grundavgift och brukningsavgift tömning av 160 liters säck varje vecka 3 006 kr

Taxa 2017- Grundavgift och brukningsavgift tömning av 190 liters kärl varannan vecka 2 328 kr

I tabellen nedan visas kostnader för de vanligast förekommande taxorna för en och tvåbostadshus.

Sorterat/ osorterat	Storlek kärl (liter)	Antal hämtningar	Grundavgift	Brukningsavgift	FNI	Summa
Sorterat	130 restavfall 140 matavfall	26+26	1 056 kr	1 070 kr	-	2 126 kr
Sorterat med FNI	130 restavfall 140 matavfall 240 FNI	26+26+26	1 056 kr	1 070 kr	500 kr	2 626 kr
Sorterat	190 restavfall 140 matavfall	26+26	1 056 kr	1 600 kr	-	2 656 kr
Sorterat med FNI	190 restavfall 140 matavfall 240 FNI	26+26+26	1 056 kr	1 600 kr	500 kr	3 156 kr
Osorterat	190 blandat avfall	26	1 056 kr	2 400 kr	-	3 456 kr

Avgiften för dragavstånd föreslås öka från 12,70 till 15 kr per kärl och tömningstillfälle för avståndet 8-14 meter och det dubbla för 15-21 meter. För ett enbostadshus innebär det en höjning på 120 kr för tömning av matavfall och restavfall där kärlet står 8-14 meter in på tomten eller bilens angöringsplats.

Skrotersättnigen beror av världsmarknadspris och är således en uppskattad ersättning baserad på utfall de senaste 12 månaderna.

Barnperspektivet

Hållbar utveckling

Miljöperspektivet

Då dagens insamlingssystem utvecklas och säckar ersätts med kärl, matavfallsinsamling och FNI av producentansvarsmaterial införs kommer det innebära att Ale kommun bidrar till material för biogasframställning och näring åter till åkermark, mängden material till återvinning ökar och således kan del av antagna mål i A2020 uppfyllas.

Sektorns bedömning

Föreslagna avgifter och förändringar inför 2018 är motiverade utefter de ramar som givits.